

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om udgivelsen af en Lovtidende
(Bemyndigelse til at fastsætte regler om alternativ offentliggørelse af
retsforskrifter)

§ 1

I lov om udgivelsen af en Lovtidende, jf. lovbekendtgørelse nr. 1098 af 10. august 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, 1. pkt., indsættes efter »bekendtgørelsesform«: », jf. dog stk. 2«.

2. I § 3 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Justitsministeren kan fastsætte regler om, at retsforskrifter omfattet af § 2 ikke indføres i Lovtidende, når dette ikke er muligt, og det er nødvendigt at kunne offentliggøre retsforskrifter. Justitsministeren fastsætter i den forbindelse regler om, hvordan retsforskrifterne skal offentliggøres.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2024.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Alternativ kundgørelse af retsfor skrifter i nødsituationer
  - 2.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Grundlovens kundgørelseskrav
    - 2.1.2. Lovtidendeloven
    - 2.1.3. Alternativ kundgørelse
  - 2.2. Justitsministeriets overvejelser
  - 2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Efter grundlovens § 22 får et af Folketinget vedtaget lovforslag lovskraft, når det senest 30 dage efter den endelige vedtagelse stadfæstes af kongen. Kongen befaler lovens kundgørelse og drager omsorg for dens fuldbyrdelse.

Det antages, at en lov først kan håndhæves, når den er vedtaget, stadfæstet og kundgjort. I dag kundgøres alle retsforskrifter, dvs. love og bekendtgørelser mv., ved indførelse i Lovtidende i elektronisk form på lovtidende.dk, medmindre andet er bestemt ved lov. Kundgørelsen af retsforskrifter er således i almindelighed afhængig af, at lovtidende.dk er tilgængelig.

Civilstyrelsen er udgiver af Lovtidende. Civilstyrelsen har i den forbindelse ansvaret for at drive det samfundskritiske system Lex Dania produktion, som benyttes af regeringen og Folketinget i forbindelse med regelproduktion og ved kundgørelse af lovgivning i Lovtidende på lovtidende.dk.

I denne sammenhæng er det vigtigt at skabe hjemmel til, at der kan fastsættes regler om en alternativ kundgørelsesordning, hvis det f.eks. af tekniske årsager ikke er muligt at anvende Lovtidende.

Der findes i dag ikke bestemmelser i lov om udgivelsen af en Lovtidende, jf. lovbekendtgørelse nr. 1098 af 10. august 2016 (herefter lovtidendeloven) om alternativ kundgørelse i situationer, hvor Lovtidende ikke kan udgives i elektronisk form. Med lovforslaget foreslås det på den baggrund, at der i lovtidendeloven indføres en hjemmel, der bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler om alternativ kundgørelse af retsforskrifter i sådanne situationer.

2. Alternativ kundgørelse af retsforskrifter i nødsituationer

2.1. Gældende ret

2.1.1. Grundlovens § 22

Efter grundlovens § 22 får et af Folketinget vedtaget lovforslag lovskraft, når det senest 30 dage efter den endelige vedtagelse stadfæstes af kongen. Kongen befaler lovens kundgørelse og drager omsorg for dens fuldbyrdelse.

UDKAST

Grundlovens § 22 stammer fra grundloven af 1849, og bortset fra en rent sproglig ændring ved grundloven af 1915 er der ikke siden sket ændringer af den del af bestemmelsen, som vedrører kundgørelse.

Bestemmelsen i grundlovens § 22, 2. pkt., indebærer, at regeringen har pligt til at sikre, at stadfæstede love kundgøres. Borgerne får derved mulighed for at sætte sig ind i og indrette sig efter de vedtagne love, som pålægger dem pligter og giver dem rettigheder. Kravet om kundgørelse antages tillige at omfatte anordninger (bekendtgørelser mv.), idet de informations- og indrettelseshensyn, der knytter sig til kundgørelseskravet, med mindst samme virkning også gør sig gældende for disse retsfor skrifter.

Det er almindeligt antaget i den juridiske litteratur, at grundloven ikke tager stilling til kundgørelsesmåden. Kundgørelsen af love mv. vil derfor i princippet kunne ske ved annoncering i f.eks. aviser, ved oplæsning i radio eller fjernsyn eller på anden formålstjenlig måde. Inden for meget vide rammer står lovgiver derfor frit med hensyn til valget af kundgørelsesmåden og den nærmere ordning af kundgørelsesformen. I den forbindelse kan der f.eks. peges på, at det tinglysningsystem, som eksisterede inden lovtidendeloven fra 1870, og som indebar, at forskrifterne blev læst op på f.eks. herredstinget, blev anset for at være i overensstemmelse med kundgørelsesbestemmelserne i grundlovene af 1849 og 1866.

Det fremhæves også i den juridiske litteratur, at der må lægges stor vægt på, at love og bekendtgørelser skal kundgøres, idet det er af afgørende betydning, at borgerne og virksomheder mv. ikke udsættes for håndhævelse af retsregler, der ikke er kundgjorte. Endvidere er der peget på, at det er praktisk og principielt vigtigt, at der ved en officiel kundgørelse etableres en autoritativ kilde til information om retsreglernes nøjagtige ordlyd.

2.1.2. Lovtidendeloven

Lovtidende udgives efter reglerne i lovtidendeloven.

Lovtidendeloven stammer fra 1870, og loven gennemførte en generel nyordning af kundgørelsesmåden for love og en række andre retsfor skrifter, således at det hidtidige tinglysningsystem blev erstattet med kundgørelse i de trykte publikationer Lovtidende og Ministerialtidende.

Offentliggørelse i Lovtidende er efter lovtidendelovens § 3, 1. pkt., den bindende kundgørelsesform for de retsfor skrifter, der er omfattet af lovtidendelovens kundgørelsesordning, idet det blandt andet fremgår af bestemmelsen, at den hidtil foreskrevne tinglysning af love og anordninger

UDKAST

bortfalder, hvorimod disses offentliggørelse igennem Lovtidende bliver den bindende bekendtgørelsesform.

De retsforskrifter, som er omfattet af loven, fremgår bl.a. af lovtidendelovens § 2, stk. 1, hvorefter der i Lovtidende indføres såvel alle love som alle kongelige anordninger, under hvilket navn de end måtte udstedes (anordninger, åbne breve, kundgørelser osv.).

Lovtidendelovens § 2, stk. 1, omfatter således alle love i formel forstand og alle retsforskrifter, som er udstedt af regenten, dvs. alle kgl. anordninger, der er bindende for borgere og myndigheder. Bestemmelsen om kundgørelse af love og kongelige anordninger i Lovtidende medfører, at regeringen efter lovtidendeloven har pligt til at indføre de pågældende retsforskrifter i Lovtidende.

Det fremgår af lovtidendelovens § 2, stk. 2, at alle ministerielle bekendtgørelser endvidere indføres i Lovtidende. Bestemmelsen blev nyaffattet ved lov nr. 305 af 19. april 2006 om ændring af lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende, hvorved udtrykket »ministerielle bekendtgørelser« blev indsat i stedet for »ministerielle anordninger, under hvilket navn de end måtte udstedes (anordninger, bekendtgørelser, plakater, reglementer, instrukser vedtægter osv.)« Det fremgår dog af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ikke med nyaffattelsen var tilsigtet nogen indholdsmæssig ændring med hensyn til, hvilke forskrifter der efter bestemmelsen skal optages i Lovtidende, jf. herved Folketingstidende 2005-2006, tillæg A, side 3127.

Ved samme lov blev der til lovtidendeloven indført en ny § 1 a, hvorefter justitsministeren forestår drift af Lovtidende i elektronisk form. Lovændringen byggede på betænkning nr. 1464/2005 om Lovtidende i elektronisk form, som blev afgivet i oktober 2005 af Udvalget om Elektronisk Lovtidende med direktør hos Folketingets Ombudsmand Jens Møller som formand.

I medfør af § 1 a, stk. 2, fastsætter justitsministeren regler om Lovtidende i elektronisk form, herunder regler om Lovtidendes sikkerhed. Lovtidendelovens § 1 a trådte i kraft den 1. januar 2008. Siden den 1. januar 2008 er Lovtidende således alene udkommet elektronisk, hvorved Lovtidende i elektronisk form i dag udgør den autoritative kundgørelsesordning for retsforskrifter, der er omfattet af lovtidendelovens kundgørelsesordning, jf. lovens § 3, 1. pkt.

UDKAST

Det bemærkes, at Justitsministeriet ikke ved indsættelsen af § 1 a fandt det nødvendigt at indsætte en bestemmelse i lovtidendeloven, der udtrykkeligt fastsætter, at retsvirkningerne af kundgørelse af retsforskrifter omfattet af lovtidendelovens § 2 er knyttet til kundgørelsen i Lovtidende i elektronisk form. Baggrunden herfor er, at Lovtidende efter justitsministerens ikraftsættelse af det vedtagne lovforslag alene eksisterer i elektronisk form, da der ikke længere herefter bliver udgivet en Lovtidende i trykt form, jf. herved Folketingstidende 2005-2006, tillæg A, side 3118.

Det betyder, at det er Lovtidende i elektronisk form, som lovtidendelovens § 3, 1. pkt., henviser til, når det bestemmes, at »offentliggørelse igennem Lovtidende bliver den bindende bekendtgørelsesform«. Heraf følger, at retsvirkningerne af kundgørelse af retsforskrifter omfattet af lovtidendelovens § 2 er knyttet til kundgørelsen i Lovtidende i elektronisk form. Det bemærkes, at retsforskrifter, der allerede er blevet kundgjort i Lovtidende, fortsat vil kunne håndhæves, uanset om Lovtidende på et senere tidspunkt bliver utilgængelig.

De nærmere regler om udgivelsen af Lovtidende er fastsat ved bekendtgørelse nr. 1395 af 12. december 2007 om Lovtidende i elektronisk form. Bekendtgørelsen fastsætter regler om udgiveransvar, redaktion og publicering af Lovtidende på webstedet lovtidende.dk, ligesom den indeholder bestemmelser om sikring af forskrifters autenticitet og integritet samt bestemmelser om sikkerhed i Lex Dania produktion.

2.1.3. Alternativ kundgørelse

Efter § 3 i lovtidendeloven er Lovtidende den bindende kundgørelsesform for de retsforskrifter, der er omfattet af lovtidendelovens kundgørelsesordning. Kravet om optagelse i Lovtidende kan derfor kun fraviges, hvis der ved lov er fastsat en alternativ kundgørelsesordning for forskriften.

Lovtidendelovens § 2, stk. 2, 2. led, har tidligere indeholdt hjemmel til, at det ved kgl. anordning kan bestemmes, at visse grupper af ministerielle bekendtgørelser ikke indføres i Lovtidende, men at der i stedet kundgøres i overensstemmelse med forskrifter, som meddeles af vedkommende minister. Denne mulighed for alternativ kundgørelse blev imidlertid fjernet ved lov nr. 305 af 19. april 2006 om ændring af lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende

Om baggrunden herfor anføres det i betænkning nr. 1464/2005, at fravigelser fra den almindelige kundgørelsesordning kun bør ske, hvis der

UDKAST

er tungtvejende hensyn, der begrundet en sådan fravigelse. Hvis ikke sådanne tungtvejende hensyn gør sig gældende, bør kundgørelse af retssikkerheds- og ordensmæssige grunde ske efter den almindelige ordning, det vil sige kundgørelse i Lovtidende, jf. betænkningens s. 54.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 305 af 19. april 2006, at Justitsministeriet tilsluttede sig udvalgets betragtninger. Det blev i den forbindelse bemærket, at lovtidendelovens kundgørelsesordning vil kunne fraviges, hvis der ved lov udtrykkeligt fastsættes en anden kundgørelsesmåde enten for loven alene eller med fremtidig generel virkning. Videre anføres det, at der hvis en helt ekstraordinær situation skulle opstå, f.eks. på grund af længerevarende systemnedbrud i Lovtidende i elektronisk form, ved lov kunne etableres en særlig kundgørelsesordning, jf. herved Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 3120.

Lovtidendelovens kundgørelsesordning er bl.a. blevet fraveget ved lov under en typografstrejke i København i 1947, som betød, at Lovtidende ikke kunne udkomme. Ved midlertidig lov nr. 59 af 17. marts 1947 om kundgørelse af love og anordninger m.v. blev det i forbindelse med strejken indført, at kundgørelse skulle ske ved oplæsning i radioen af lovens eller anordningens titel, så længe kundgørelse i Lovtidende ikke kunne finde sted. Derudover skulle loven sendes til amts-, dommer- og politikontorer samt offentlige biblioteker.

Derudover ses flere eksempler på love, der undtager visse forskrifter fra indførelse i Lovtidende, således at de bliver kundgjort andetsteds. Disse undtagelser omfatter ofte tekniske specifikationer og internationale standarder, der retter sig mod en snæver kreds af professionelle aktører. Som eksempler på bestemmelser om alternativ kundgørelse kan nævnes § 31, stk. 1, i lov om sikkerhed ved elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel, jf. lovbekendtgørelse nr. 26 af 10. januar 2019, § 59 i epidemiloven, jf. lov nr. 285 af 27. februar 2021 samt § 92 a, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021.

Udvalget om Elektronisk Lovtidende overvejede i forbindelse med afgivelsen af betænkning nr. 1464/2005 om Lovtidende i elektronisk form i oktober 2005, om der med etableringen af Lovtidende i elektronisk form som den autoritative kundgørelsesordning blev skabt et behov for at sikre, at lovgivningsmagtens og forvaltningens kompetence til at udstede generelle retsakter ikke hindres, f.eks. som følge af systemnedbrud i Lovtidende i elektronisk form. Udvalget vurderede imidlertid, at det

elektroniske kundgørelsessystem kunne etableres med et sikkerhedsniveau, der lever op til det niveau, der må kræves for en kundgørelsesordning for retsforskrifter, der er omfattet af lovtidendelovens kundgørelsesordning. På den baggrund fandt udvalget, at der med etableringen af Lovtidende i elektronisk form ikke i sig selv skabtes et behov for en nødkundgørelsesordning i tilfælde af f.eks. et længerevarende systemnedbrud. Udvalget undlod derfor at foreslå ændringer til lovtidendeloven med henblik på etablering af en alternativ kundgørelsesordning, jf. betænkningens s. 56.

Det bemærkes, at det følger af § 1 i cirkulære nr. 27 af 28. februar 1996 om ministeriernes pligtaflevering til Retsinformation (pligtafleveringscirkulæret), at alle love, lovbekendtgørelser, anordninger, bekendtgørelser, cirkulærer, cirkulæreskrivelser, vejledninger m.v. samt administrative afgørelser af principiel karakter skal indlægges i Retsinformation. Videre følger det af § 2, stk. 3, 1. pkt., i cirkulæret, at forskrifter skal indlægges i Retsinformation, selv om de ikke offentliggøres i Lov- eller Ministerialtidende.

2.2. Justitsministeriets overvejelser

Det følger af lovtidendelovens § 3, 1. pkt., at offentliggørelse i Lovtidende i elektronisk form udgør den autoritative kundgørelsesordning for de retsforskrifter, der efter lovtidendelovens § 2 skal indføres i Lovtidende. Lovtidendelovens kundgørelsesordning kan kun fraviges, hvis der ved lov fastsættes en anden kundgørelsesmåde.

Der kan opstå situationer, hvor et lovforslag er vedtaget og stadfæstet, men hvor det inden datoen for lovens ikrafttræden ikke er muligt at indføre den pågældende lov i Lovtidende, fordi lovtidende.dk ikke er tilgængelig. I en sådan situation vil den pågældende lov ikke kunne håndhæves, idet loven først kan håndhæves, når lovforslaget er vedtaget og stadfæstet, og loven er kundgjort og trådt i kraft. Kundgørelse vil i en sådan situation skulle afvente, at Lovtidende bliver tilgængelig eller afvente en genfremsættelse og ny vedtagelse og stadfæstelse af lovforslaget med en ny bestemmelse om, at loven eller lovene ikke skal indføres i Lovtidende.

Tilsvarende kan administrative forskrifter, som efter gældende ret ikke er undtaget fra indførelse i Lovtidende, ikke kundgøres i situationer, hvor lovtidende.dk ikke er tilgængelig. I en sådan situation vil kundgørelse også skulle afvente, at Lovtidende bliver tilgængelig eller afvente, at der gennemføres en lov, som hjemler en alternativ kundgørelsesmåde.

UDKAST

Ved en beredskabshændelse, som medfører, at lovtidende.dk ikke er tilgængelig, vil der kunne være behov for at handle hurtigt. Det er i den forbindelse Justitsministeriets vurdering, at der bør indføres hjemmel til at, at justitsministeren bemyndiges til at udstede regler om alternativ kundgørelse, hvis det ikke er muligt at offentliggøre i Lovtidende.

Ved at bemyndige justitsministeren til at fastsætte regler om alternativ kundgørelse vil det sikres, at der hurtigt kan fastsættes regler om en alternativ kundgørelsesordning i en konkret krisesituation. Samtidig tages der højde for, at regler om alternative kundgørelsesmåder løbende skal kunne tilpasses et ændret trusselsbillede og nye teknologier.

Justitsministeriet finder, at kundgørelse af hensyn til retssikkerheden og ordensmæssige hensyn som det klare udgangspunkt skal ske efter lovtidendelovens kundgørelsesordning, og at denne alene bør fraviges, hvis meget tungtvejende hensyn taler herfor.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at der bør opstilles betingelser for, hvornår regler udstedt i medfør af den foreslåede bemyndigelse kan finde anvendelse. Det bør klart fremgå af loven, at lovtidendelovens kundgørelsesordning efter den foreslåede ordning alene kan fraviges, når det er nødvendigt at kunne offentliggøre retsforskrifter, og hvor kundgørelse efter den almindelige kundgørelsesordning ved indførelse af retsforskriften i Lovtidende ikke er mulig.

Ved beslutning om hvilken kundgørelsesordning, der skal benyttes i en konkret krisesituation, skal der tages hensyn til borgeres og virksomheders retssikkerhed samt det grundlæggende hensyn bag kundgørelseskravet, nemlig at sikre adgang til en autoritativ kilde til information om retsreglernes nøjagtige ordlyd.

Idet regler om en alternativ kundgørelsesordning, der fastsættes af justitsministeren med hjemmel i den foreslåede § 3, stk. 2, også kan tænkes fastsat i forbindelse med en opstået konkret krisesituation, hvor indførelse i Lovtidende ikke er mulig, vil ordningen skulle indebære, at de regler om alternativ kundgørelse, der fastsættes i medfør af bemyndigelsen, også skal kunne undtages fra at blive indført i Lovtidende i situationer, hvor dette ikke er muligt.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i lovtidendelovens § 3, stk. 2, indføres en hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at retsforskrifter omfattet af § 2

UDKAST

ikke indføres i Lovtidende, når dette ikke er muligt, og det er nødvendigt at kunne offentliggøre retsforskrifter. Det foreslås derudover, at ministeren i den forbindelse fastsætter regler om, hvordan retsforskrifterne skal offentliggøres.

Den foreslåede bemyndigelse vil både kunne benyttes til på forhånd at fastsætte regler om alternative kundgørelsesmåder, så hjemmelsgrundlaget i form af en bekendtgørelse herom allerede er på plads, hvis en hændelse måtte opstå, som gør, at indførelse i Lovtidende ikke er mulig. Det vil endvidere være muligt at fastsætte sådanne regler på baggrund af, at en konkret hændelse er indtrådt, således at indførelse i Lovtidende ikke er mulig. Herved sikres det, at kundgørelsesordningen kan tilpasses den konkrete situation. Det bemærkes, at det på nuværende tidspunkt ikke umiddelbart er forventningen, at den foreslåede bemyndigelse vil blive udnyttet i forbindelse med lovens ikrafttræden.

Det følger af den foreslåede § 3, stk. 2, at regler fastsat i medfør af bestemmelsen alene vil finde anvendelse i tilfælde, hvor indførelse i Lovtidende ikke er mulig. Dette vil gælde, uanset om reglerne er udstedt før eller i forbindelse med, at en konkret hændelse er indtrådt. Den bagvedliggende årsag til den manglende tilgængelighed af lovtidende.dk vil efter bestemmelsen være underordnet. Såvel alvorlige beredskabshændelser som hændelser, der alene påvirker driften af lovtidende.dk, vil være omfattet af bestemmelsen.

Kravet vil sikre, at det alene vil være muligt at anvende alternative kundgørelsesordninger i situationer, hvor det ikke er muligt at kundgøre efter lovtidendelovens kundgørelsesordning.

Det følger derudover af den foreslåede bestemmelse, at det er et krav for at anvende reglerne, at det skal være nødvendigt at kunne offentliggøre retsforskrifter. Heri ligger, at der for at anvende regler om alternativ kundgørelse udstedt med hjemmel i den foreslåede § 3, stk. 2, skal være et presserende behov for at offentliggøre konkrete retsforskrifter omfattet af lovtidendelovens § 2.

Det skal i den forbindelse vurderes, om tungtvejende hensyn taler for at kundgøre den enkelte retsforskrift efter en alternativ kundgørelsesmåde. En sådan vurdering vil skulle foretages af det ministerium, der har ansvaret for den pågældende retsforskrift.

Vurderingen vil tage udgangspunkt i, om den enkelte retsforskrift efter sit indhold, herunder forslagets ikrafttrædelsestidspunkt, er af presserende

UDKAST

karakter. Hermed vil det sikres, at alternativ kundgørelse alene anvendes i de tilfælde, hvor retsforskriftens ikrafttræden ikke kan afvente at indførelse i Lovtidende igen er mulig.

Det forudsættes, at Justitsministeriet inddrages i vurderingen af, om en retsforskrift skal kundgøres efter en alternativ kundgørelsesordning.

Det foreslås derudover, at justitsministeren fastsætter regler om, hvordan offentliggørelse skal ske i situationer, der er omfattet af bestemmelsen.

Det altovervejende hensyn i vurderingen af, hvilken alternativ kundgørelsesmåde der bør vælges, vil være hensynet til retsforskrifternes tilgængelighed, således at der så vidt muligt sikres en autoritativ kilde til information om retsforskrifternes nøjagtige ordlyd. Det forudsættes i den forbindelse, at kundgørelse skal ske på en sådan måde, at offentligheden i videst muligt omfang og uden større omkostninger eller besvær kan få kendskab til retsforskrifternes indhold.

Vurderingen af, hvilken alternativ kundgørelsesordning, der skal benyttes, vil afhænge af karakteren af den pågældende situation og den bagvedliggende årsag til, at den almindelige kundgørelsesordning med indførelse af retsforskrifter i Lovtidende ikke kan følges. Skyldes situationen, at der ikke er adgang til internettet i al almindelighed, vil det kunne fastsættes, at retsforskrifter skal kundgøres f.eks. ved oplæsning i TV eller radio. Skyldes situationen derimod et nedbrud i elforsyningen, vil det f.eks. kunne fastsættes, at kundgørelse skal ske ved skiltning, ophæng af plakater eller anden publicering på biblioteker og andre offentlige steder. Det vil f.eks. derudover kunne fastsættes, at retsforskrifter skal kundgøres gennem højtalere eller lignende, hvis borgerne på grund af situationens art f.eks. er nødsaget til at blive inden døre.

Det forudsættes, at regler fastsat i medfør af stk. 2 vil kunne undtages fra indførelse i Lovtidende. Regler om alternativ kundgørelse vil således også selv kunne kundgøres efter en alternativ kundgørelsesordning, såfremt betingelserne i den foreslåede § 3, stk. 2, er opfyldt.

Det forudsættes, at retsforskrifter, som er blevet kundgjort efter en alternativ kundgørelsesordning, så snart det er muligt, skal offentliggøres på lovtidende.dk samt indlægges i Retsinformationen i overensstemmelse med pligtafleveringscirkulæret. Den efterfølgende optagelse i Lovtidende og indlæggelse i Retsinformationen vil ikke have karakter af kundgørelse, og vil derfor ikke have betydning for retsforskrifternes retsvirkning.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslagets forventes hverken at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige af betydning.

Det vurderes, at lovforslaget følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgere.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatnævnet, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International Danmark, Atuagagdliutit/Grønlandsposten (AG), Berlingske Tidende, Civilstyrelsen, Danmarks Jurist- og Økonomiforbund, Danmarks Radio, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk, Retspolitisk Forening, Danske Advokater, Danske Medier, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Det Centrale Handicapråd, Det Kgl. Bibliotek, Det Kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, Domstolsstyrelsen, Folketingets Ombudsmand, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af

UDKAST

Fængselsinspektører m.fl., Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Offentlige Anklagere i Grønland, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Forsvarerforeningen i Grønland, Fængselsforbundet, Grønlands Landsret, Grønlands Politiforening, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Grønlands Selvstyre, Grønlandske Advokater, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK, Landsklubben for Kriminalforsorgen, Information, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Jyllands-Posten, Kalaallit Nunaata Radioa (KNR), Kommunernes Landsforening, Kredsdommerforeningen, Kriminalforsorgsforeningen, Kristeligt Dagblad, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsforsvareren for Grønland, Medienævnet, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Politiken, PostNord, Procesbevillingsnævnet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigsarkivet, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitechefen, Rigspolitiet, Sermitsiaq.AG, Syddansk Universitet – Juridisk Institut, TV2, Vestre Landsret, Weekendavisen, Østre Landsret, Aalborg Universitet – Juridisk Institut og Aarhus Retshjælp.

UDKAST

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Eventuelle merudgifter på Justitsministeriets område vurderes at kunne afholdes inden for ministeriets eksisterende økonomiske ramme.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af lovtidendelovens § 1, at en Lovtidende fra den 1. januar 1871 udgives ved regeringens foranstaltning.

Det følger videre af lovtidendelovens § 3, 1. pkt., at den hidtil foreskrevne tinglæsning af love og anordninger fra det nævnte tidspunkt af bortfalder, hvorimod disses offentliggørelse igennem Lovtidende bliver den bindende bekendtgørelsesform.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovtidendelovens § 1 a, stk. 1, hvorefter justitsministeren forestår drift af Lovtidende i elektronisk form. Lovtidende overgik til udelukkende at blive udgivet i elektronisk form den 1. januar 2008, jf. bekendtgørelse nr. 1394 af 12. december 2007.

Det betyder, at det er Lovtidende i elektronisk form, som lovtidendelovens § 3, 1. pkt., henviser til, når det bestemmes, at »offentliggørelse igennem Lovtidende bliver den bindende bekendtgørelsesform«. Heraf følger, at retsvirkningerne af kundgørelse af retsfor skrifter er knyttet til kundgørelsen i Lovtidende i elektronisk form.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås at ændre § 3, 1. pkt., således at det vil fremgå, at der findes en undtagelse i stk. 2 i bestemmelsen til offentliggørelse i Lovtidende i elektronisk form som den autoritative kundgørelsesmåde.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, hvor det i § 3, stk. 2, i lovtidendeloven foreslås at indføre en undtagelse til udgangspunktet om indførelse i Lovtidende.

Til nr. 2

Det følger af lovtidendelovens § 3, at offentliggørelse i Lovtidende er den bindende kundgørelsesform for de retsfor skrifter, der er omfattet af lovtidendelovens kundgørelsesordning.

UDKAST

Kundgørelsesordningen efter lovtidendeloven indebærer, at offentliggørelse på lovtidende.dk i dag er den bindende bekendtgørelsesform, jf. § 3, 1. pkt., idet retsvirkningen af en retsforskrift knytter sig til den elektroniske kundgørelse. Det betyder, at en lov først kan håndhæves, når denne er offentligt tilgængelig på lovtidende.dk.

Det er i dag alene muligt at undtage retsforskrifter omfattet af lovens § 2 fra kundgørelse i Lovtidende efter lovens § 3, 1. pkt., såfremt der ved lov er fastsat en alternativ kundgørelsesordning for forskriften.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 2, 1. pkt., at justitsministeren kan fastsætte regler om, at retsforskrifter omfattet af § 2 ikke indføres i Lovtidende, når dette ikke er muligt, og det er nødvendigt at kunne offentliggøre retsforskrifter.

Forslaget vil medføre, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om alternativ kundgørelse af retsforskrifter i situationer, hvor lovtidende.dk er ude af drift, og hvor der findes et påtrængende behov for at kunne offentliggøre konkrete retsforskrifter.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at der vil kunne fastsættes regler om, at retsforskrifter omfattet af § 2 vil kunne undtages fra indførelse i Lovtidende. Dette medfører, at regler udstedt i medfør af bestemmelsen alene vil finde anvendelse for de retsforskrifter, som er omfattet af lovtidendelovens eksisterende kundgørelsesordning. Det forudsættes i den forbindelse, at regler om alternativ kundgørelse, der fastsættes i medfør af den foreslåede § 3, stk. 2, efter bestemmelsen ligeledes kan undtages fra indførelse i Lovtidende, og at de således kan offentliggøres et andet sted, jf. nærmere herom i bemærkningerne til § 3, stk. 2, 2. pkt.

Bemyndigelsen vil kunne udnyttes til at fastsætte generelle regler om alternativ kundgørelse af retsforskrifter. Disse generelle regler vil således kunne udstedes, selv om betingelserne for reglernes anvendelse efter den foreslåede bestemmelse ikke på tidspunktet for udstedelsen er opfyldt.

Bemyndigelsen vil ligeledes kunne udmøntes til at fastsætte regler om alternativ kundgørelse på baggrund af en konkret opstået situation, hvor indførelse i Lovtidende ikke er mulig.

UDKAST

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at retsforskrifter alene vil kunne undtages fra indførelse i Lovtidende, såfremt indførelse i Lovtidende ikke er mulig.

Det forudsættes i den forbindelse, at betingelsen alene vil være opfyldt i situationer, hvor lovtidende.dk ikke er tilgængelig, og hvor det derfor ikke er muligt at kundgøre retsforskrifter efter lovtidendelovens gældende kundgørelsesordning.

Betingelsen vil således i udgangspunktet være opfyldt i situationer, hvor et systemnedbrud indebærer, at det ikke er muligt at kundgøre retsforskrifter på lovtidende.dk. Det vil i den forbindelse være underordnet, om den bagvedliggende årsag til nedbruddet f.eks. skyldes et cyberangreb, terrorangreb, sabotage, krigshandlinger, en naturkatastrofe eller et uheld. Det vil ligeledes være underordnet, om nedbruddet skyldes, at der ikke er adgang til internettet i al almindelighed, eller om alene lovtidende.dk er ude af drift på grund af f.eks. et cyberangreb.

Betingelsen vil ligeledes være opfyldt, hvis en væsentlig andel af befolkningen ikke har adgang til lovtidende.dk og derfor ikke har mulighed for at gøre sig bekendt med retsforskrifternes indhold.

Det forudsættes dog, at betingelsen ikke vil være opfyldt i situationer, hvor befolkningen i enkelte landsdele, byer eller områder ikke har adgang til lovtidende.dk, eksempelvis på grund af nedbrud i elforsyningen i de pågældende områder. I sådanne situationer vil den elektroniske offentliggørelse af retsforskriften på lovtidende.dk fortsat udgøre den autoritative kundgørelsesordning, mens udbredelse af retsforskriften via eksempelvis TV og radio i de ramte områder ikke vil have betydning for retsforskriftens retsvirkninger. Retforskrifterne vil således kunne kundgøres elektronisk og samtidig udbredes til de ramte områder uden brug af alternativ kundgørelse.

Det følger derudover af forslaget, at anvendelsen af alternative kundgørelsesmåder betinges af, at det er nødvendigt at kunne offentliggøre retsforskrifter. I denne betingelser ligger, at der skal være et presserende behov for at offentliggøre konkrete retsforskrifter omfattet af lovtidendelovens § 2.

Det skal i den forbindelse vurderes, om tungtvejende hensyn taler for at kundgøre den enkelte retsforskrift efter en alternativ kundgørelsesmåde. En sådan vurdering skal foretages af det ministerium, der har ansvaret for den pågældende retsforskrift. De enkelte ministerier skal således vurdere, hvilke

UDKAST

retsforskrifter på ministeriets ressortområde, der i medfør af regler udstedt efter den foreslåede bemyndigelse skal kundgøres efter en alternativ kundgørelsesordning, og hvilke retsforskrifter der kan afvente, at indførelse i Lovtidende igen er mulig.

Det enkelte ministerium skal således vurdere, om den pågældende retsforskrift efter sit indhold, herunder forslagets ikrafttrædelsestidspunkt, er af presserende karakter. Omfattet af dette kriterium vil f.eks. være retsforskrifter af kritisk betydning for statens sikkerhed eller befolkningens sundhed.

Det forudsættes, at Justitsministeriet inddrages i vurderingen af, om en retsforskrift skal kundgøres efter en alternativ kundgørelsesordning i medfør af den foreslåede bemyndigelse.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at ministeren, når denne fastsætter regler om alternativ kundgørelse efter det foreslåede 1. pkt., fastsætter regler om, hvordan retsforskrifterne skal offentliggøres.

Bestemmelsen vil medføre, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, hvordan kundgørelse skal ske i situationer, der er omfattet af forslaget til *stk. 2, 1. pkt.*

Vurderingen af, hvilken alternativ kundgørelsesordning, der skal benyttes, vil afhænge af karakteren af den pågældende situation og den bagvedliggende årsag til, at den almindelige kundgørelsesordning ikke kan følges. Skyldes situationen, at der ikke er adgang til internettet i al almindelighed, vil det kunne fastsættes, at retsforskrifter skal kundgøres f.eks. ved oplæsning i TV eller radio. Skyldes situationen derimod et nedbrud i elforsyningen, vil det f.eks. kunne fastsættes, at kundgørelse skal ske ved skiltning, ophæng af plakater eller anden publicering på biblioteker og andre offentlige steder. Det vil derudover f.eks. kunne fastsættes, at retsforskrifter skal kundgøres gennem højtalere eller lignende, hvis borgerne på grund af situationens art er nødsaget til at blive inden døre.

Det altovervejende hensyn i vurderingen af, hvilken alternativ kundgørelsesmåde der bør anvendes i en given situation, vil være hensynet til retsforskrifternes tilgængelighed. Dette indebærer, at retsforskrifter vil skulle kundgøres på en sådan måde, at offentligheden uden større omkostninger eller besvær i videst muligt omfang kan opnå kendskab til retsforskrifternes indhold.

UDKAST

Hvornår en retsforskrift må anses for at være kundgjort vil afhænge af den valgte kundgørelsesordning. Der vil i valget af den konkrete kundgørelsesmåde skulle tages hensyn til, at offentligheden i videst muligt omfang og uden større omkostninger eller besvær skal kunne få kendskab til den pågældende retsforskrift. Uanset kundgørelsesmåde bør kundgørelsen omfatte retsforskriften i sin helhed. Det bør i den forbindelse tilstræbes, at der i en given situation, hvor betingelserne for alternativ kundgørelse af retsforskrifter er opfyldt, alene benyttes én autoritativ alternativ kundgørelsesordning.

Retsvirkningerne af kundgørelsen vil svare til den gældende regel herom i lovtidendelovens § 3, 2. pkt. Det følger heraf, at den pågældende lov eller bekendtgørelse træder i kraft ved begyndelsen af det døgn, der følger efter det døgn, hvori den er indført i Lovtidende, medmindre den bestemmer noget andet.

Alternativ kundgørelse af retsforskrifter vil således indebære, at den pågældende retsforskrift vil træde i kraft dagen efter det døgn, hvorfra retsforskriften er kundgjort efter de gældende regler herom, medmindre andet fremgår af den pågældende retsforskrift. Det vil herunder være muligt at fravige lovtidendelovens udgangspunkt ved at bestemme, at retsforskriften skal træde i kraft umiddelbart efter dens kundgørelse.

Den valgte kundgørelsesordning bør dog i alle tilfælde suppleres med yderligere information på en sådan måde, at offentligheden i videst muligt omfang opnår kendskab til retsforskriftens eksistens og indhold. Dette vil særligt gælde i forhold til de borgere og virksomheder, som umiddelbart berøres af den pågældende regulering. Information om retsforskriften vil eksempelvis kunne ske gennem medierne, og ved at eksemplarer af den pågældende retsforskrift gøres offentligt tilgængelige på biblioteker og lignende steder. Udbredelse og tilgængeliggørelse af retsforskriften gennem sådanne kommunikationskanaler vil ikke udgøre kundgørelse med de dertil tilhørende retsvirkninger.

Når betingelserne efter det foreslåede stk. 2 ikke længere er opfyldt, vil indførelse i Lovtidende igen udgøre den autoritative kundgørelsesmåde.

Det forudsættes i den forbindelse, at retsforskrifter, som er blevet kundgjort efter en alternativ kundgørelsesordning, så snart det er muligt, skal offentliggøres på lovtidende.dk og indlægges i Retsinformationen. Den efterfølgende optagelse i Lovtidende og indlæggelse i Retsinformationen vil ikke have karakter af kundgørelse, og vil derfor ikke have betydning for retsforskrifternes retsvirkning.

UDKAST

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2024.

Det foreslås i *stk. 2*, at loven ikke gælder for Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovtidendeloven gælder direkte for Grønland. Det foreslås dog at indsætte en anordningshjemmel, således at loven kan sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at lovtidendeloven ikke gælder for Færøerne, jf. lovtidendelovens § 8. Det skyldes, at love, anordninger og bekendtgørelser, der gælder på Færøerne, skal kundgøres i landsstyrets kundgørelsestedende for Færøerne, Kunngerðablaðið, for at disse får retsvirkning for Færøerne, jf. § 1, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 1097 af 10. august 2016 om kundgørelse af love, anordninger og bekendtgørelser på Færøerne. Loven skal derfor ikke gælde for Færøerne eller ved kongelig anordning kunne sættes i kraft for Færøerne.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om udgivelsen af en Lovtidende, jf. lovbekendtgørelse nr. 1098 af 10. august 2016, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 3. Fra det nævnte tidspunkt af bortfalder den hidtil foreskrevne tinglæsning af love og anordninger, hvorimod disses offentliggørelse igennem Lovtidende bliver den bindende bekendtgørelsesform. Den pågældende lov eller bekendtgørelse træder, medmindre den bestemmer noget andet, i kraft ved begyndelsen af det døgn, der følger efter det døgn, hvori den er indført i Lovtidende. Hver indførelse i Lovtidende skal indeholde oplysning om, hvilken dag indførelsen er sket.</p>	<p>1. I § 3, 1. pkt., indsættes efter »bekendtgørelsesform«: », jf. dog stk. 2«.</p>
	<p>2. I § 3 indsættes som <i>stk. 2</i>:</p> <p>»<i>Stk. 2.</i> Justitsministeren kan fastsætte regler om, at retsforskrifter omfattet af § 2 ikke indføres i Lovtidende, når dette ikke er muligt, og det er nødvendigt at kunne offentliggøre retsforskrifter. Justitsministeren fastsætter i den forbindelse regler om, hvordan retsforskrifterne skal offentliggøres.«</p>

UDKAST